

ضرورت پرورش اخلاقی کودکان از دید اسلام/ حدیث پیامبر(ص) درباره اخلاق

پدران و مادری که در اثر سهل انگاری و یا سایر عوامل از تربیت فرزندان خود سرباز می‌زنند از نظر دین و اجتماع خطاکارند. این گونه فرزندان هم برای خانواده و برای اجتماع فردی مزاحم خواهند بود.

خبرگزاری مهر- پدران و مادری که در اثر سهل انگاری و یا سایر عوامل از تربیت فرزندان خود سرباز می‌زنند از نظر دین و اجتماع خطاکارند. این گونه فرزندان هم برای خانواده و برای اجتماع فردی مزاحم خواهند بود.

شرافت انسان وابسته به روحیات پسندیده اوست، اگر فردی از نظر علمی دارای عالیتین مدارک باشد ولی از انسانیت و اخلاق نیکو بهره کافی نداشته باشد فاقد هر نوع ارزشی خواهد بود علم و دانش اگر متکی به صفات پسندیده نباشد برای صاحبش شرافتی به وجود نخواهد آورد.

آنچه که فرد و خانواده و اجتماع را، ارزشمند می‌سازد و به زندگی صفا و لذت می‌بخشد، همانا اخلاق نیکو است. انسان نمی‌تواند با مال و ثروت و قدرت، در دیگران نفوذ کند. این اخلاق است که دل‌های مردم را تسخیر می‌سازد، و انسانها را با یکدیگر مهربان و اجتماعی خالی از عقده‌ها و نگرانی‌ها به وجود می‌آورد.

رسول اکرم(ص) می‌فرماید: شما هرگز نمی‌توانید به وسیله مال و ثروت مردم را به سوی خود جلب نمایید. پس به وسیله اخلاق نیکو و صفات پسندیده می‌توانید در دل‌ها آشیان گیرید. دل‌های انسانها از هر قلعه و حصاری استوارتر است؛ چیزی که در گشودن آن مؤثر است همانا اخلاق و انسانیت است.

اولین آموزشگاه اخلاقی

خانه، اولین مدرسه تربیت اخلاقی است، کودک به تدریج بر اساس مشاهدات روزمره، پایه‌های اخلاقی خود را پی ریزی می‌نماید. در محیط خانه هر کودکی تعالیم خوب و بد را فرا گرفته و زیربنای اخلاق او گذاشته می‌شود. کودکی که در محیط خانه، با دروغ آشنا می‌شود، بدون شک دروغگویی را می‌آموزد، کودک همانند نهال تازه‌ای است. هر طور به او تعلیم دهند همان گونه تربیت می‌شود. کودکی که از پدرومادر عاطفه ندیده باشد برای گذشت و عاطفه ارزش کمتری قائل خواهد شد.

الگوهای تربیتی

رفتار پدرومادر در محیط خانه، هرچه باشد سر مشقی برای کودکان خواهد بود، زیرا آنان فاقد آن گونه رشد عقلی هستند که بتوانند خوبی و بدی را تمیز دهند. فرزندان به پدرومادر خود علاقه دارند و بر اساس همین علاقه و پیوند، پدرومادر را نمونه و سرمشق خود قرار می‌دهند و می‌کوشند رفتارشان را با افعال آنها انطباق دهند.

روی این اصل مشخص می‌شود که پرورش اخلاقی کودکان در محیط خانه، به طور عملی صورت می‌گیرد. پدر و مادری که به تربیت فرزند خود علاقمندند در درجه اول باید بکوشند خود دارای فضایل اخلاقی باشند تا فرزندشان نیز، روحیات پسندیده آنان را تقلید کرده جزء اخلاق و خوی خود قرار دهند. با پند و اندرز نمی‌توان درستی و راستی و سایر صفات اخلاقی را که در محیط خانه کمتر مراعات می‌شود در آنها به وجود آورد.

آغاز پرورش اخلاقی

انسان بر اساس فطرت، از آغاز تولد برای تربیت پذیری آمادگی دارد، بدیهی است هرچه این امر در سنین پایین‌تر انجام گیرد نتایج آن درخشان‌تر خواهد بود. در دوره رشد مغز کودک برای گرفتن هر نوع تأثیراتی آمادگی دارد. روی همین اصل کودک هرچه در اختیارش قرار گیرد فوراً در خود جذب می‌نماید. اخلاقی که در دوران کودکی کسب شده باشد در مراحل بعدی زندگی اثرات مهمی از خود به جای می‌گذارد.

نظر اسلام در پرورش اخلاقی

پرورش اخلاقی کودکان در اثر تقلید و پیروی از رفتار دیگران تدریجاً و به طور نامحسوس، تکمیل می‌شود. اسلام پدران و مادران را در

امر پرورش اخلاقی فرزندان خویش، مسئول می‌داند و یکی از وظایف اساسی و حساس آنها را به تربیت فرزند دانسته است.

پدران و مادرانی که در اثر سهل انگاری و یا سایر عوامل از تربیت فرزندان خود سرباز می‌زنند از نظر دین و اجتماع خطاکارند. این گونه فرزندان هم برای خانواده و برای اجتماع فردی مزاحم خواهند بود.

رسول اکرم(ص) درباره پرورش اخلاقی کودکان فرمود: فرزندان خود را تربیت نمایید که در برابر آنان مسئولیت بس بزرگی دارید.

دین اسلام در تمام شئون زندگی فردی، اجتماعی، حقوقی و قضایی خصوصیات اخلاقی را محترم شمرده و بدان‌ها توصیه نموده است. روابط پدر و فرزند و شاگرد و معلم را به بهترین وجهی بیان داشته است. رسول اکرم(ص) فرمود: من برای تکمیل اصول اخلاق و فضیلت، برانگیخته شدم. بنابراین آئین مقدس اسلام با تحکیم زیربنای اخلاقی مسلمانان؛ کاخ سعادت و برتری آنان را در دنیا و آخرت استوار می‌سازد و این است هدف عالی پیشوای عالیقدر اسلام.